

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
Vidéken " 9 K. " 4 K. 50f

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Debrecen, Kossuth-utca 3. szám, I-ső emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár épület.)

A tisztí főorvos a vízvezetékéről.

A közigazgatási bizottság ülésén — mint már arról beszámoltunk — dr. Tüdös Kálmán tisztí főorvos visszautasította a polgármesternek a vízvezeték megnyitására szóló határozatának azokat a riktó megállapításait, amelyek az ő reputációját érintik. Erdősnek tartjuk most a tisztí főorvos jelentését közölni, amely a vízvezeteki víz zavaros ügyét kellő megvilágításba helyezi. Így szól a főorvos válasza a polgármesternek:

Január 30-án jelentést nyújtottam be polgármester urhoz, melyben a múlt év október 22-én járványveszély miatt lezártatott ivásra szolgáló vízvezeteki csapoknak ismét megnyitása és egyéb, a vízvezeték újabb fertőzéstől való megóvása érdekében szükséges javaslatokat terjesztettem elő. Polgármester ur január 23-án kiadott 287.327/1914. eln. sz. határozatával a csapok felnyitását elrendelte, javaslataim egyrészt elfogadta, másrészt mellőzte. A dolgok jelen állásában, azt hiszem, nem lesz felesleges, ha a vízvezeték fertőzöttsége tárgyában kifejtett tevékenységemről beszámolok, mi által az e tekintetben felmerült több rendbeli vitás kérdések is tárgyilagossá megvilágítást foghatnak nyerni.

A saját reputációm megvédése érdekében is szükséges ezt tennem, mert polgármester ur fentemlített, hírlapilag is közölt határozata bevezető sorában oly kijelentéseket tett, amelyek alkalmasak arra, hogy tájékozatlan emberek előtt egyéniségem és hivatali állásom iránt a bizalmat megingassák. Ez októl kénytelen vagyok a tek. közigazgatási bizottság szives türelmét kikérni arra, hogy az egész kérdéssel kissé bővebben foglalkozhassam.

A polgármester ur határozata elején a következőket mondja:

„Erősen hangsúlyozva s hirdetve azt, hogy a vízvezeték részleges elzárására sem volt szükség, mivel

a) a vegyvizsgálati utólag beérkezett bizonyítvány sem mondja feltétlenül megállapítottnak, amit a főorvosi 3647/1913. eln. sz. alatt iktatott jelentés állított, hogy t. i. paratífusz bacillus találtatott volna a vízvezeték vizében;

b) mert ugyanezzel összhangban a kir. állami bakteriologiai intézet kiküldöttje s ennek vegyvizsgálata alapján;

c) az országos közegészségügyi vizépitési mérnöki hivatal is megállapította, hogy a víznek fertőzöttsége nincsen s az az egészségre ártalmas anyagokat a szokásos, megengedett mennyiségben tartalmaz, sőt kitünően mondható ártézi víz — stb.”

Ezekből a sorokból tek. közigazgatási bizottság, világos, hogy polgármester ur azt állítja, miszerint idézett jelentésemben olyan tényállást terjesztettem elébe, ami a valóságnak meg nem felel s ebből kifolyólag olyan intézkedést javasoltam, ami szkségtelen volt.

Méltóztassék megengedni, hogy kimutathassam polgármester ur állításának tarthatatlan voltát. Megkivánja ezt annak az állásnak a tekintélye, melyet betölteni szerencsém van, de megkivánja a város lakosságának az érdeke is, amely nem maradhat tájékozatlanságban afelől, hogy főorvosa helyes utakon jár-e, vagy sem.

Azt, hogy a polgármester ur határozatában a vegyi és bakteriologiai eljárások minduntalan össze vannak egymással zavarva, csak röviden jelzem, azért, hogy kinyilváníthassam, miszerint ebben a fogalmazásban semmi részem sincs.

A dolog érdemi részét illetőleg a következőket terjesztem elő:

Az 1913. év szeptemberének 2-ik és októberének első felében hirtelen és váratlanul annyira megszapordtak a hasi-hagymáz megbetegedések és pedig különösen a város belső területeinek mind a részében egyenletesen elterjedve, hogy kutatóm kellett olyan ok után, mely egyformán érezteti hatását a városban mindenütt. Így irányult figyelmem az akkortájt megnyitott vízvezetékre, melynek vizét az óvatosságra intő felhívás dacára ugy egyes házakban, mint különösen az utcai nyíltkutakból szeltére inni kezdték az emberek. Megkérdeztem Kenézy Gyula bábaképezdei igazgató tanár urat, hogy az intézetbeli laboratórium fel van-e szerelve a víz bakteriologiai vizsgálatához szükséges berendezésekkel. Igenlő feleletére vizmintát küldtem hozzá a Dégenfeld-téri vízvezeteki kutból október 13-án. A vizsgálatokat Kenézy tanár ur vezetése és az én saját ellenőrzésem mellett Lamberger intézeti vegyész végezte. Naponta meggyőződést szereztem a kitenyészett kulturák állapotáról és október 21-én megállapítottam, hogy a vízben hasi-hagymáz bacillusok nincsenek, ellenben a coli csoporthoz tartozó baktérium coli commune kétségtelenül van, de van azonkívül még egy másik, szintén kétségtelenül ide tartozó baktérium-faj, mely a paratífusz b. bacillus összes ismertető jeleit feltüntette. Az ellenőrző próbák is mind a mellett bizonyítottak egyetlen egynek kivételével. Ha ellenőrző próbák nem történtek volna, már a górcsövi és kulturális jelekből kétségtelenül a coli és paratífusz fertőzést kellett volna megállapítani. Hogy a vélemény a paratífusz b-t csak nagy valószínűséggel állapította meg, ez nem volt egyéb, mint a tudományos korrektségre való törekvés. De minden kétséget kizárólag világos volt

az, hogy a kitenyészett baktériumok mindkét fajtája a typhus-coli csoporthoz tartozik s mint ilyen, súlyos betegségek okozására alkalmas. Egyes-egyedül az egyiknek finomabb fajlagos minősége iránt foroghat fenn némi bizonytalanság. Az egész járvány lefolyása pedig minden kétséget kizárólag igazolta ezt a megállapítást. Nevezetesen egy helybeli betegnek ürülékéből Budapesten Doktor Károly nyilvános laboratóriumában kétségtelenül megállapították a coli és paratífusz vegyes fertőzést. A városi közkörházban ápolt betegek jelentékeny része, valamint több magánbeteg is a paratífusz klinikai kórképét mutatta. Ugyancsak ezen időben sok olyan betegedés volt a városban, mely súlyosabb természetű gyomor-, bél-, fertőzésre mutatott, de a kezelő orvosok által éppen a kórkép szokatlansága miatt lagymáz gyanánt be nem jelentetett. Nekem magamnak is volt több ilyen esetem. Ezek legnagyobb részt, mint most már utólag tudjuk, coli és paratífusz fertőzések voltak. Ezen adatok már teljesen indokolták a víz ivásra való használatának hathatós módon eszközöndő megakadályozását, amire a legalkalmasabbnak látott az ivóvizet szolgáltató csapok lezáratása, természetesen kapcsolatban a fürdőszobák és árnyékszékellátására szolgáló csapok akadálytalan használatával és az egész vízhálózat bőséges és tartós átöblítésének elrendelésével. Akkor követtem volna el mulasztást, ha egy ilyen fenyegető veszedelem felismerése pillanatában az ellene való sürgős és hathatós intézkedést nem javasoltam volna. Hiszen járványt megelőzni egyáltalában nem is lehetne akkor, ha a vizsgálatoknak legaprólékosabb, csupán tudományos értékű részleteire várnánk. A hatóság orvosnak felelőssége teljes tudatában gyorsan kell cselekednie. Nem várhat arra, hogy olyan bizonyítékok álljanak elő, amelyek a legmakacsabb hitetlenkedőket is meggyőznék. Ilyen volna talán például egy pusztító járvány nagymérvű elterjedése.

A lezáratás után nyomban mutatkozott a hatás. Mert míg a város belterületén szeptember második felében egészen váratlanul 14. október első felében pedig 25 volt az új megbetegedések száma, ez október 2-ik felében 9-re, november első felében 2-re csökkent, míg a külterületen a jóval alacsonyabb betegedési szám ugyszólván változatlan maradt. A minden tekintetben tájékozást nyújtó részletes statisztikát is összeállítottam s azt ezen jelentésemhez ./. alatt mellékelve csatolom. Kiemelni kívánom belőle, hogy míg az utóbbi 4 év alatt szeptember 2-ik és október 1-ső felében a belvárosban 33 és 53 százalék között váltakozott s rendszerint a kültelkinél kisebb volt, addig 1913. év ugyan-

A TANGO MEG A PARASZT

látható az „Arany-Bika“ mozgó ma és holnap elöadásain.

A Debreceni Kereskedő Ifjak Társulatának táncestélye

MA V N

a „Royal“-ban.

ezen időszakában a belterületen egyszerre 76 százalékra ugrott a kültelkek 24 százalékkal szemben. Hasonló, bár nem ennyire szembeszökő arány mutatkozik, ha ezen évek egész második felének bel- és kültelki adatait állítjuk egymással szembe. Azt kell még megemlítenem, hogy egy fenyegető járványt sohasem szabad csupán a bakteriológiai lelet alapján elbírálni, hanem az összes rendelkezésre álló adatok mérlegelésével. Eppen olyankor, amikor valamely vízforrás, kut vagy vízvezeték a járvány okozója, a ritkább esetek közé tartozik, hogy bakteriológiai lelet pozitív legyen. Nálunk ez megtörtént, aminek bizonyos tekintetben tudományos jelentősége is van. E kérdésre vonatkozólag Flügge, a berlini egyetem közegészségtan tanára, világhírű szakember, kézikönyvében (Carl Flügge: Grundriss der Hygiene 7-te Aufl. 143. lap.) szó szerint a következőket mondja: „Die bakteriologische Untersuchung ist vor allen dadurch bedeutungsvoll, das es mittels derselben unter Umständen gelingt, Infektionserreger direkt nachzuweisen... In weitaus der Mehrzahl solcher Untersuchungen ist freilich das Resultat negativ; auch dann, wenn das Wasser zweifellos bei der Ausbreitung der Krankheit ursächlich beteiligt ist, und zwar hauptsächlich deshalb, weil die Untersuchung des Wassers so spät vorgenommen wird, das die hineingelangten Bakterien mechanisch entfernt, oder abgestorben zu sein pflegen“. (Magyarul: A bakteriológiai vizsgálat mindenek előtt azért fontos, mert ezáltal bizonyos körülmények között sikerülhet a fertőzést okozó csírákat közvetlenül kimutatni... Természetes, hogy az e nemű vizsgálatok legnagyobb részében az eredmény negatív lesz; még olyankor is, mikor a víznek kétséget kizárólag része van a betegség terjesztésében és pedig leginkább azért, mert a víz vizsgálata olyan időben történik, mikor már a bejutott baktériumok vagy mechanikus úton eltávolítottak, vagy elhaltak.) Már ebből is világos, hogy nálunk, amint a gyanu a vízvezeték irányult, még negatív bakteriológiai lelet esetén is indokolt lett volna a tett intézkedés. Amint pedig ezt a gyanút pozitív bakteriológiai lelet igazolta, valóban bűnös mulasztás lett volna a zárlatot el nem rendelni, annyival is inkább, mert akkor még a fertőzés esetére, annak állandó vagy mulákonny jellegére vonatkozólag semmiféle biztos adattal nem rendelkeztem.

Azt hiszem, az előadottakkal elégséges megvilágítottam a kérdés első pontját. Szólanom kell azonban a polgármester ur határozatában említett állami bakteriológiai intézet leletéről és véleményéről is.

Ezen intézet kiküldötte december 17. napján vette a vízmintákat, tehát két hónappal később, mint én. Vizsgálatának eredménye velem hivatalos úton nem közöltetett, úgy, hogy azt csak futólag olvashattam át. Később, mikor egyik helyi lapban megjelent, figyelmesebben is. Ezt a vizsgálatot egyébiránt én nem is javasoltam egyrészt azért, mert ennek bármilyen eredménye a fent előadottakat meg nem dönthette, másrészt azért sem, mert a vízvezeték telepen akkor még folyt a munka, tehát a víz számtalan fertőzésnek volt kitéve, minél fogva a lelet sem volt alkalmas arra, hogy belőle messzebb menő következtetések vonhatók legyenek. Ugy emlékezem, hogy a vizsgálatról szóló lelet e körülményekre hivatkozik is, de ezt bizonyosan nem tudom. Azonban tudom azt, hogy a vett mintákban a talált baktériumok száma köbcéntiméterenként 150 és 1200 között váltakozott, ami sokszorosan felülmúlja egy 60-130 méter mélységből származó víznek megengedhető baktériumtartalmát, mert az ilyen mélységből származó vízben baktériumok egyáltalában nincsenek és ha vannak, csak kívülről juthatnak oda, ami minden körülmények közt fertőzőtségre mutat. Legyen szabad itt

ismét Flügge-re hivatkoznom, aki idézett műve 145-ik lapján ezeket mondja: „Aus vorstehenden ergibt sich, dass aus der Zähl der Bakterien Folgerungen für die Infektionsgefahr nur mit grosser Einschränkung gezogen werden dürfen. Nur wenn Keine oder sehr wenige (unter 20 in 1 ccm.) Keine in einem Wasser gefunden werden, ist ein sicherer Schluss zu ziehen, nämlich der, dass keine Infektionsgefahr vorliegt. Ein solches Resultat ist zu verlangen z. B. bei Untersuchung eines für zentrale Wasserversorgung bestimmten Quell- oder Grundwassers.“ (Magyarul: Az előadottakból következik, hogy a baktériumok számából a fertőzés veszélyére nézve következtetéseket levonni csak jelentékeny korlátozással szabad. Csupán akkor mondható ki biztossággal, hogy nincs fertőzési veszély, ha egyáltalában semmi, vagy nagyon kevés, 20 százaléknál kevesebb 1 ccm. vízben, baktérium található valamely vízben. Ezt az eredményt kell megkövetelni például oly forrás, vagy talajviznél, mely központi vízművek ellátására szolgál.)

(Folyt. kov.)

HARC a munkanélküliség ellen.

A bizottság újabb lépései.

A munkanélküliség által felidézett nyomor ellen szervezett mozgalom bizottsága a kamaránál permanenciában van és sorra bonyolítja le eredményekre törekvő intézkedéseit.

Újabb lépése, hogy felhívással fordult az egyházakhoz, segítségnyújtást kérve.

Kérelmének érdemi része ez:

„A bizottság azt a tiszteletteljes kérelmet intézi az egyházakhoz, mint a szegények ügyének mindenkor leghívebb istápolójához, hogy jó tanácsaival és a rendelkezésére álló anyagi eszközök minél nagyobb áldozatával kegyeskedjék hozzájárulni a rendkívüli nyomor enyhítéséhez és pedig annak az ellenőrzött és rendszeres utnak igénybevételével, melyet a bizottság munkája képvisel.

A bizottság első sorban az iskolás gyermekek nyomorának enyhítésére törekszik élelmezéssel és ruhakiosztással. Erre nézve az iskoláktól megbízható adatokat szerzett be.

A segélyezési módra nézve az a gondolat merült fel, hogy az étkezési segélyre szoruló iskolai gyermekek körzeteként e célra nyitandó étkező helyiségekbe tömörítettessenek, a reggeli kiosztás pedig lehetőleg az iskolaépületben, az ott esetleg rendelkezésre álló külön helyiségekben, iskolaszolgái lakásokban bonyolítottassék le.

Szíves felvilágosítást kér a bizottság hogy saját iskoláira nézve merül-e fel ez ellen kifogás és hogy nem állanak-e rendelkezésre erre alkalmas helyiségek?

Kéri továbbá a bizottság a m. t. Cimet, hogy a helyzethez mért sürgős segítséggel legyen kegyes a közös célt támogatni.

Pénzbeli adományok átvételére Debrecen szab. kir. város rendőrkapitánya jogosult, az egyéb természetű közleményeket s válaszokat a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara címére kéri intézni. Tegnap a szűkebb bizottság ismét ülést tartott s ez alkalommal a kivitelt további módzataiban tanácskozott.

A bizottság, melynek tanácskozásán Márk Endre, Szele György, Gáthy Bálint, Jánosi Zoltán Szántó Győző, Dávidházy Kálmán, dr. Lefkovits Vilmos, Szávay kamarai titkár s a munkások képviselői vettek részt, a következő kérdéseket rendezte:

1. A városi közmunkák kisürgetésére küldöttséget (Szele György, Jánosi Zol-

tán, dr. Gáspár) küldött a polgármesterhez.

2. A gyermekélelmezés gyakorlati megoldását egy külön bizottságra bízta, mely Gáthy Bálint kir. ügyész és Rostás főkapitány vezetése mellett a növénytelek vezetőit kéri fel szíves közreműködésre, továbbá a tantestületek egy-két tagját.

Szükségesnek tartja a bizottság a reggeli étkezés segélyét, mely magában az iskolaépületben lebonyolítható.

Továbbá a mai népkönyhán kívül egy központi fekvésű ideiglenes gyermekétkező felállítását. (Talán a volt közigazgatási tanfolyam helyiségében.) S mint-hogy a segélyezés e része haladéktalanul megkezdendő, ehhez pénzfedezetet kér a közös gyűjtésből.

3. Társadalmi gyűjtés szervezésére a növénytelek és főiskolai tanulók, valamint törvényhatósági bizottsági tagok bevonásával Szávay Gyulát kéri fel a bizottság

Dr. Szántó Sámuel ünneplése.

A Debreczeni Kölcsönös Segélyező-egylet igazgatósága és tisztikara abból az alkalomból, hogy az egylet fennállása 30-ik évéhez jutott, intim ünneplésben részesítette az intézet megalkotóját és kezdetől fogva vezetőjét, dr. Szántó Sámuel igazgatót. Bár a házi ünnep nem terjedt túl az egylet körén, mégis nem haladhatunk el szó nélkül mellette, mert dr. Szántó közéletünk és közgazdaságunk egyik régi, kiváló alakja. Dr. Szántó Sámuel Debrecen gazdasági és kulturális viszonyaiba a csak nagy emberekre jellemző energiával és tudással kapcsolta bele a szövetkezeti eszmét, ő szoktatta rá Debrecen kispolgárságát a takarékosra. Harminc évvel ezelőtt 66.000 törzsbetéte volt, ma 5.900.000 korona: százsorozra nőtt az intézet tőkéje. Emellett sikerült megőriznie a szövetkezeti eszmét ideális magaslátán s ez, ami mintaképpé és erőssé tette az intézetet: nem akart mindenáron keresni s nem a saját előnyét nézte elsősorban. Az a szeretettel párosult agilitás, mellyel dr. Szántó a kisemberek és a középosztály érdekeit szolgálta, az üzleti körültekintés, mely nem zárta ki a humanizmust; tették elsőrangúvá ezt az intézetet. Körül egész sor hasonló szövetkezet támadt a példa nyomán, de csak azok boldogultak, melyek nem tértek le eredeti, nemes hivatásuktól. A debreceni nép „Nagy-Kölcsönöse egy élet hosszú, kitartó munkájának eredménye és bár kiváló embereket sikerült szövetkezete vezetői közé állítani: elsősorban mégis dr. Szántó Sámuel érdeme.

Dr. Szántó Sámuel a szövetkezeti ügynek országosan ismert vezető egyénisége, nincs olyan szövetkezeti ügy, melyben véleményét és tanácsát ki ne kérnék. Ő alkotta meg a Debreceni Első Takarékpénztár égisze alatt álló Tiszavidéki Hitelszövetkezetek kötelékét, mely az erdélyi szász szövetkezetek mellett legjobban funkcionáló szövetkezeti kapcsolat. Városi közügyekben, kivált a város háztartásában régebben gyakran hallottuk szakszerű, alapos kritikáit, újabbban, mintegy elkedvetlenedve, visszavonult a városi közélettől és csak az intézetnek él.

Az igazgatósági ülésen, mint legidősebb tag, Serly Ede mondott szép és tartalmas üdvözlő beszédet és átnyújtotta az igazgatósági tagok és a tisztikar által aláírt, megkapott stílizált emlékiratot, melyet Dávidházy Kálmán kötött remekbe. Dr. Szántó Sámuel köszönő szavaiban az igazgatóságra és munkatársaira hártotta az ünnepeltetést és Debrecen jót, derék népére, mely felfogta és megértette a tisztességes szövetkezésben rejlt erőt.

Mindenféle nyomtatványt
olcsón és izlésesen készít a Debreceni Újság nyomdája.

Kicszerelt függő kölcsön.

Felsült a „Magyar bank“.

(Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.)

Tudvalevőleg a város a Désy—Lukács-pörben sokat emlegetett Magyar bank és kereskedelmi r.- társaságtól 6 millió koronás függő kölcsönt vett fel, melynek visszafizetése február 28-án lesz esedékes.

Időközben a magyar bank ajánlatot tett a városnak a 800.000 koronás kölcsönre is, még pedig oly formán, hogy a február 28-án lejárató 6 millió, függő kölcsönt átcserele 7 millióra, két évi lejáratra, és csupán 5 százalékos folyósítási jutalékot számít. Az alig pár hét előtt tett ajánlat szerint a 7 millió, függő kölcsön 7 százalékos lett volna.

Hogy mennyire számított a magyar bank a város helyzetére, mutatja az a körülmény is, hogy a Fehér és Ritter vállalkozó cég, mely a rendőrségi palota építését megkapta, kedvezőbb ajánlatot tudott tenni a városnak, a mennyiben keresetét 6.5 százalékos kamatozással hajlandó 2 évig a városnál hagyni. Nagy szó az, mikor magáncég is olcsóbb ajánlatot tud tenni, mint a magyar bank.

A közgyűlés nem fogadta el a 7 millióra tett ajánlatot, hanem a Fehér és Ritter cégét, mely jóval kedvezőbb. A közgyűlés után a polgármester és a tisztí főügyész a fővárosba utaztak, hogy a 6 millió visszafizetésének határidejét elhalasztthassák.

A tárgyalások nem vezettek eredményre. De azért a város, bármily szorongatottnak látszott is a helyzet, nem került a magyar bank kamatsajtoló prése alá. Február 28-án a város fizetni fog és megszabadul a magyar bank sulyos feltételű, 6 millió kölcsönétől.

Miután a nagykölcson felvételének kedvező időpontja még nem érkezett el, mert a községi kölcsönkötvény-kibocsátási jogot a kormány, illetőleg a törvényhozás még nem engedélyezte, egyelőre csak újabb, függő kölcsönrel történik a visszafizetés. Egyszerű kicszerelés útján.

Az ajánlatot a függő kölcsön kicszerelésére a pesti hazai első takarékpénztár egyeület tette, mely a 6 milliót két évi időtartamra a 4.5 százalékos bankrátán felül 1.25 százalékos kamatra és 1 százalékos folyósítási jutalék mellett adja, utólagos kamatfizetéssel. Tehát a kölcsön 6.25 százalékos, ami nem olcsó ugyan, mert hiszen ennél olcsóbb törlesztéses kölcsönt is kapott már a város, de a pénzpiac mai viszonyaihoz képest elég kedvező, tisztességes ajánlat, mely a bankráta várható leszállásával esetleg még javulni is fog.

Az ajánlatot a jog- és pénzügyi bizottság elfogadásra ajánlja a ma délután 3 óra összehívott rendkívüli közgyűlésnek, azonban nagyon helyesen tenné a közgyűlés, ha utasításul adná a tanácsnak, hogy a községi kölcsönkötvény kibocsátásra a jogot haladéktalanul szerezze meg, mert a függő kölcsönök nyűgétől meg kell szabadulni már és a közönséget nem szabad tovább is bizonytalanságban tartani a felől, hogy miibe is kerül a városfejlesztés programjának a végrehajtása, melynek terheit félszázadon keresztül fogja viselni.

Napirend előtt.

Az ülésen dr. Csóka Samu tb. főjegyző elnöke alatt jelen voltak: Kondor Kálmán főszámvevő, dr. Magoss György tisztí főügyész dr. Vásáry István tb. tanácsnok, dr. Tüdös János, Kernhoffer József, Tóth István, dr. Jászi Viktor, Wilhelms Emil, Nagy Jakab és dr. Freund Jenő.

Napirend előtt Kernhoffer József kért szót. Rámutat arra, hogy a város hitelszükségleteinek kielégítéséről sürgősen gondoskodni kell, mert a város fizetési kötelezettségei mihamar esedékessé válnak. Az új nagykölcson megszerzésére az első lépés a községi kölcsönkötvény kibocsátási jogának sürgős megszerzése. Indítványozza, hogy hívják fel erre a városi tanácsot, mert addig a bankok és pénzcsoportok nem is tesznek lépéseket.

Az indítványt dr. Vásáry István felvilá-

gosításai után, hogy a már előkészítés stádiumában van az ügy, egyhangulag elfogadta a bizottság.

Az ajánlat.

Ezután dr. Vásáry István röviden ismertette a magyar bank 6 millió függő kölcsönének ügyét és a vele folytatott tárgyalások sikertelenségét, majd felolvasta a pesti hazai takarékpénztár egyesület ajánlatát, melynek elfogadását javasolja.

Az ajánlat lényege, hogy a pesti hazai hajlandó a 6 millió koronát folyó számlára adni a városnak két évi tartamra 1 százalékos folyósítási jutalék leszállításával az osztrák-magyar bank mindenkori kamatlábán felül 1.25 százalékos kamattal, mely utólagosan fizetendő.

Kondor Kálmán főszámvevő a hozzá intézett kérdésre kijelenti, hogy a jutalék és a kamat fedezetet talál az ide, rendkívüli költségvetésben.

Tüdös János dr. a mai körülmények közt előnyösnek tartja az ajánlatot, mely az utólagos kamatfizetéssel valamivel olcsóbb is hat és negyed százaléknál és a bankráta várható leszállítása még előnyösebbé teszi ezt a kölcsönt.

Magoss György dr. szintén elfogadja az ajánlatot, mely a körülményekhez képest kedvező. A magyar bank, ha ez ajánlat nincs, bezeg kihasználna volna a helyzetet és alaposan megsarcolta volna a várost.

Jászi Viktor dr. szintén elfogadta az ajánlatot, de kénytelen rámutatni arra, hogy a külföldi és hazai bankok kamatlába közt mily nagy az eltérés és mily nagy kamatdifferenciát kell fizetni a városnak.

Az ajánlatot erre elfogadták az összes kikötéseivel, melyek közt szerepel az is, hogy a város a pótdadót lekötí a kölcsön biztosítására és annak idején ha a város az új nagykölcson felveszi, egyenlő feltételek esetén a pesti hazai első takarékpénztárt részesíti előnyben.

Ez utóbbi kikötésnél is vita támadt, hogy miként értelmezi ezt az ajánlatot az ajánlattevő intézet?

Tüdös János dr. e kikötésből azt látja, hogy a pesti hazai is ajánlatot akar tenni a felveendő, új nagykölcsonre és egyenlő ajánlat mellett magának elsőbbséget akar biztosítani. A maga részéről csak örvend annak, hogy az ország legnagyobb jelzálog intézete már most jelentkezik. A városnak is alkalma lesz a pénzpiacra kialakuló helyzet előnyös kihasználására, ha a nagykölcsonre szüksége lesz.

Kernhoffer József nem lát semmi nehézséget e kikötésben, mert bármily csekély differencia lenne a pesti hazai és más pénzintézet, vagy csoport ajánlata közt, a várost már nem köti e feltétel.

Miután ezzel az ajánlat ügye elintéztét nyert, az ülés véget ért.

Az ellenzék a Házban.

Ha lejár Andrassy kitiltása.

A politika kérdései között talán az érdekli legjobban a közvéleményt, hogy az ellenzék mikor vesz ismét részt a parlament tárgyalásain. Az ellenzék legutóbb azt határozta, hogy mindaddig nem jelenik meg a parlamentben, míg az elnökség a sérelmeket nem reparálja.

Ez a határozat azonban nem tarthatja vissza az ellenzékét attól, hogy a választókerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál meg ne jelenjenek és hosszú vitát ne kezdjen.

A jövő héten letelik Andrassy Gyula gróf kizáratása s ha a kormány a kerületekről szóló javaslatot napirendre tűzi ismét megkezdí akcióját az ellenzék.

Városháza.

Rendkívüli városi közgyűlés. Debrecen város törvényhatósági bizottsága ma, pénteken délután 3 órakor rendkívüli ülést tart, melynek egyetlen tárgya a magyar bank február 28-án esedékes 6 millió kölcsönének rendezése és a pesti hazai első takarékpénztár ajánlata ugyanilyen összegű kölcsönre.

Derwent bosnyák város polgármestere Debrecenben. Igen érdekes vendége van városunknak: Abdullakendics Semi bég, Bosznia Derwent városának polgármestere, aki köztisztviselőink tanulmányozására jött Debrecenbe. A derventi polgármester meglátogatta a városházán Kovács József polgármestert, aki a titkári szobában fogadta nagy udvariassággal. Az önkéntes tolmácsként szereplő Tuster Ignác polgári iskolai tanár közvetítette Abdullahefendics köszönetét, hogy az itt tanuló bosnyák diákok Debrecenben vendégszerető figyelemben részesülnek majd engedelmet kért, hogy a város köztisztviselőit megtekinthesse, amit készséggel meg is adott a polgármester. Abdullahefendics bég megtekintette a Dmke. internátust, a főiskolát, délután a villamos telepet és a gázgyárat, ahol Debreceni Jenő igazgató a tiszteleter és a vele jött bosnyák diákoknak oszonnát adott. A derventi polgármester a Frohnerszállóban szállt meg és még ma is itt marad.

Kiküldetés a ref. egyház bizottságába. A városi tanács a ref. egyház ispotályi vegyes bizottságába, a felsőbb leányiskolai és a főgimnáziumi bizottságba Roncsik Lajos árvaszéki elnököt és dr. K. Tóth Mihály kulturálisnacsnokot küldte ki.

Biztosít a város tűzkár ellen. A városi közgyűlés már évek előtt elvben kimondta, hogy az önbiztosítás terére lép, azonban oly lassan folynak az előkészületek, hogy ez az elvi határozat nem is komoly már, mert ha annak feltétele a millió alap létesítése, akkor bizony soha sem jön létre az önbiztosítás. A város tárgyalta a Generali és az első magyar biztosító társaságokkal, végre is úgy állapodtak meg, hogy az utóbbival kötí meg a biztosítást. Az első magyar erre a saját közgeivel összeíratta a város ingatlanait és olyan leltárt csinált a biztosítandó épületekről, amilyen eddig nem is volt; a díjtételeket is elég mérsékelten állapította meg, mert míg a város eddig tűzkárbiztosítási díjban évenként 19.928 korona 34 fillért fizetett és csak 9 millió értéke volt biztosítva, addig most az összes vállalatokkal együtt 18 millió érték lesz biztosítva, aminek évi tűzkárbiztosítási díja 26.856 korona lesz, amiből azonban a városi vállalatok 6404, a bérlok pedig 2822 koronát térítenek meg a házipénztárnak, tehát a költségvetést e címen nem terheli nagyobb összeg. A biztosító társaság ajánlata 10 évre szól, a városi tanács azonban csak 2 évre akarja megkötíni a biztosítást.

HUNGÁRIA

Általános Biztosító Részvénytársaság Központi székhely Budapest, VII. Károly körut 3.

Részvénytőke 6 milló korona.
Biztonsági alapok 1913 év végén közel 22 millió korona.

Debreczeni vezérügynökség:
Piac-u. 38. Telefon 816.

Kartelen kívül

előnyös díjak és feltételek mellett:
Élet, tűz, baleset. Szavatosság, betöréses lopás elleni, üveg, jég s állatbiztosításokat
Vezérképviselő: GERÉSY PÁL.

Ügynököket és üzletszerzőket Hajdu és Szabolcs vármegyékben előnyös feltételek mellett alkalmazunk.

Színház'

*

Szombat: Valeni nász, színmű 4 felvonásban. (B) bérlet.

Vasárnap délután: **Mozikirály, operette 3 felvonásban.**

Vasárnap este: **A városi dalárda hangversenye.**

Hétfő: **Luxemburg grófja, operette 3 felvonásban. (C) bérlet.**

Kedd: **Suhanc, operette 3 felvonásban. (A) bérlet.**

Szerda délután: **Dolovai nábob leánya, színmű 4 felvonásban. (Ifjúsági előadás.)**

Szerda este: **Luxemburg grófja, operette 3 felvonásban. (B) bérlet.**

Csütörtök: **Pygmalion, vígjáték 5 felvonásban. (Bemutató.) (C) bérlet.**

Péntek: **Pygmalion, vígjáték 5 felvonásban. (A) bérlet.**

Szombat: **Pygmalion, vígjáték 5 felvonásban. (B) bérlet.**

Luxemburg grófja — hétfőn este. Hétfőn este — (C) bérletben — Lehár Ferenc egyik legnépszerűbb s legpompásabb operettjét: a Luxemburg grófját eleveníti fel a színtársulat. A címszerepét Oláh Gyula, Angélat pedig Nagy Aranka éneklí. A gimbelem-gombolom slágert ellenben most is a régiék — gimbelik-gombolják.

Sziklay — Kassay. A Kiskirályra, Kálmán Imre legújabb operettjére, szorgalmasan készül a színtársulat. A darabnak egyik legkomikusabb figurája: Huck, amelynek eljátszására a budapesti Népopera Sziklai Kornélt szerződtette tudvalevőleg. Ezt a szerepet itt Kassai Károlyra bízták.

Mozikirálytól a Kiskirályig. A jövő hét műsorát már összeállította az igazgatóság s az olyan érdekes és változatos, amilyent igazán kevés vidéki színház mutathat föl. A Mozikirály vasárnap délutáni előadása és a Kiskirály a következő vasárnap esti bemutatója közé két énekes repriz (Luxemburg grófja és Suhanc) és egy prózai ujdonság (Pygmalion) esik.

A Valeni nász. Ma este Maro kiváló hatása, izgalmas cselekményű darabja, a Valeni nász kerül színre. A főszereplők az eddigiek. A színmű ezuttal (B) bérletes előadásban kerül színre.

Mozikirály — mérsékelt helyárrakkal. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a szezon egyik operette sláger darabja, a Mozikirály kerül színre. Jegyek már válthatók a pénztárnál. Este a színtársulat nem tart előadást.

Műsorhírek. (A színházi iroda jelenti.) A jövő hétre kitézi a színház Lehár pompás operettjét, a Luxemburg grófját. Színre kerül azonkívül a Suhanc, Konti bűbajos zenéjű operettje. A jövő héten kerül még előadásra Bernhard Shaw óriási sikerű vígjátéka, a Pygmalion. Végül nem sokára bemutatja a színház Kálmán Imre, a Cigányprimás, Tatárjárás stb. művek kiváló szerzőjének, legújabb operettjét, a Kiskirályt. E pompás mű úgy a külföldön, mint a budapesti Népopera-ban óriási sikerrel került színre.

A legközelebbi ifjúsági előadás szerdán, február 11-én lesz. Színre kerül Herczeg Ferenc műve, a Dolovai nábob leánya, címszerepben Halassi Mariskával. A helyárrak rendkívül mérsékelték. 70 filléres ülő és diák álló 30 fill. és karzat 20 fillér.

A jövő hét reprizei. A jövő hét folyamán két rendkívül érdekes reprizt ad a színház egymásután. Hétfőn este (C) bérletben Lehár egyik legnépszerűbb operettjét, a Luxemburg grófját elevenítik fel. Kedden este pedig Konti József régen nem adott kiváló operettjére, a Suhancra kerül a sor. Mindkét darab-ból szorgalmasan folynak a próbák.

Az elvert tolvaj.

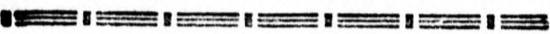
Kórházból a fogházba.

Csürki Molnár István valóságos réme volt Hajduböszörmény lakosságának. A rovott multu alak állandóan lapásokból él, amelyeket nagy vakmerőséggel követ el.

Nem régen azonban alaposan megjárta. Besurrant egy udvarra, de a gazda ezt észrevette. Vasvillával támadt a veszedelmes látogatóra, akit jól elvert. Csürki Molnár István úgy kikapott, hogy el se tudta hordani hamarjában az irháját. — Véresen, megsebesülve került a rendőrség kezébe, amely gyógykezelés végett beszállította a debreceni kórházba.

Itt ápolták a gonosztevőt, aki azóta felépült. A kórházból aztán tegnap átkísérték a kir. ügyészséghez. A karja még fel volt kötve, ami azt mutatja, hogy jól a körmére koppinthatnak ökelmének. A kir. ügyészségről természetesen nem bocsátották el, hanem letartóztatták.

Csürki Molnár István nagyon sokszor tett már rossz fát a tűzre. Fegyházban is volt, de ez sem javította meg. Alighanem súlyosabb büntetés vár rá ezért a kis kalandért is, amely mellett azonban még egyebek is szerepelhetnek a rovásán.

VIG EST

kedden a színházban.

A legközelebbi Vig-estét, amint ezt már napokkal ezelőtt jeleztük, a színházban fogják megtartani, még pedig a jövő héten kedden, azaz február 10-én, délután három órakor, mert este hat órára a színházban már az esti előadásra készülnek. A közöhszám engedve — az eredeti szándéktól eltérően, hogy csak három vig-estét rendez a csütörtöki estét rendező bizottság — még két vig-estére tette meg az előkészületeket az agilitásában páratlan bizottság.

Az egyik kedden, a másik csütörtökön délután, mindkét esetben délután három órai kezdettel lesz. A keddi vig-est műsora a következő:

1. **Zenekari nyitány.**
2. **Műdalok.** Éneklí Sz. Nagy Imre.
3. **A próba,** páros jelenet. Előadják: Fráter Sándor és Liszt Nandin.
4. **Gavott.** Lejtik: Meisels Piroška, Balázs Magda, Freund István.
5. **Tréfás zenei szám.**
6. **Szabadság-dal.** Éneklí: Oláh Gyula.
7. **Tréfás magánjelenet.** Előadja: Halassyné Serfőzy Etel.
8. **Dalok.** Éneklí: Stelzer Sándor. Zongorán kíséri: Jaszenovits István.
9. **Egyenes-görbe fakerék.** Előadja: Rónai Imre.
10. **Utcai jelenet.** Előadják: Hegedűs Kató, Kenyeres Irénke, Szász Mártha, Eisler Irma.
11. **Tréfás zenei szám.**
12. **Táncos duett.** Lejtik: Károlyi Ibi s Rónai Imre.
13. **Sikerült operáció.** Árnypéjelenet. Mint beteg, elszenvédi Rónai Imre, mint orvos, elköveti Fehér Gyula.
14. **Modern valczer-variáció.** Lejtik: Székely Mici s dr. Fényes Endre.
15. **Két korona.** Bohózat. Előadják: Szalay Gyula és Fehér Gyula.
16. **Liliputi duett.** Előadják: Witt Boske és Horváth Mancsi.
17. **Kuplák.** Éneklí Szalay Gyula.
18. **Angol tánc-kettős.** Lejtik: Glück Edit és Kerner József.
19. **Muskotály civis, a násza s a felesége.** Előadják: Rónay Imre, Madas István és H. Serfőzy Etel.
20. **Zárinduló.**

Ezen keddi vig-estére a jegyek nem a színházban, de az Antalfy-féle Szent Anna-utcai könyvkereskedésben válthatók. (Ugyanott előjegyezhetni a csütörtöki vig-estre is, melynek

műsora szintén igen mulattató lesz.) Az olcsó helyárrak s a kitűnő műsor bizonyára feltáraztat fog eredményezni, aminek hasznát a sok éhező-didergő gyermek látja, kiket a vig-esték jövedelméből segít a rendezőség.

A keddi vig-estre előjegyzett jegyeket ma délig kell kiváltani, mert a rendezőség intezkedésére déltől kezdve a jegyek új jelentkezőknek adatnak ki.

A színésznők tolvaja.

Detektívek a női öltözőben.

Tetten érték a tolvajt, mikor ellopta a detektívek pénztárcáját.

Csütörtökön a városi színházban jól sikerült bűnügyi drámát játszottak el detektívek. Már hetek, sőt hónapok óta egymásután tettek feljelentést a színtársulat női tagjai, hogy az öltözőjükből kisebb-nagyobb tárgyak, ruházati cikkek eltűnnek. A színpad jobb oldalán van a női kar közös öltözője és az elsőrendű tagok külön öltözői, három-négy szoba. A kar öltözőjéből és a mellette levő külön öltözőkben történtek a lopások. Egymásután tettek feljelentést Károlyi Ibolyka drámai színésznő, Szentiványi Gitta, Jávör Gizi, Zsolnay Mancsi és Szemző Erna színésznők. Ruhájuk, cipőjük, retiküljük és egy-két izben még a pénztárcájuk is eltűnt. Amit csak ott hagytak az öltözőben, annak nem sokára nyoma veszett.

A rendőrség bár minden esetben széleskörű nyomozást indított, de hosszú ideig nem tudta elfogni a tolvajt. Legutóbb megint Zsolnay Mancinak lopták el 30 korona értékű színpadi cipőjét.

A rendőrségen ekkor a detektív-testület legügyesebb két tagját, Szilvássy Béla és Gáspár Gyula detektíveket bízták meg a nyomozással. A detektívek napokig feljártak a próbákhoz, az előadás előtt már órákkal a színpadon voltak és erősen figyeltek. Eleinte ők sem tudták a tolvajnak a nyomára jutni. Ekkor furfanghoz folyamodtak. A női kar öltözőjében Zsolnay Mancinak zártatlan asztalfiókja volt. Innen minden eltűnt, amit csak a színésznő benne hagyott. Szilvássy detektív ebbe a fiókba tett egy pénztárcát, melybe megelőzőleg egy megjelzett két koronást helyeztek el. A pénztárcát azonkívül bekenték egy ragadós anyaggal, ami a kezen le nem mosható nyomot hagy.

Aztán lesben álltak az öltözők körül. Közben sokan fordultak ott meg. Diszletező munkások, asszonyok, cselédek, kik a színésznő ruháit hordják fel. Egy kis idő elmúltával nézték a fiókban a pénztárcát, **már nem volt ott.** Ekkor aztán a detektívek figyelni kezdtek mindenkit, hogy kinek a kezén van annak a szernek a nyoma, mellyel a tárcát bekenték. De ez a mód nem vezetett eredményre, senkinek a kezén nem volt semmiféle nyoma a ragadós szernek. Csak aztán jöttek arra a gondolatra, hogy a tolvaj keztyűs kézzel követhette el a lopást s aztán levette a keztyűt. Ez a fogás tehát nem ért semmit.

Csütörtökön Szilvássy detektív csupa kabalából a saját pénztárcájával próbált szerencsét. A pénztárcát beletette Zsolnay Mancsi fiókjába, detektív társát már korán reggel elbujtatta az öltözőben lévő nagy szekrényben. A detektív kényelmesen elfért benne. Szilvássy pedig az ajtó előtt állt őrt és figyelt mindenkit, aki bement.

Nyolc óra tájban jött egy kis 17—18 éves cselédleány. Ruhát hozott. Vitte be az öltözőbe. Szilvássy jól látta bemenni. A cselédleány behuzta maga után az ajtót. Ekkor a szekrényben elbujtatott detektív kezdte meg a figyelést. Látta, hogy a leány leteszi a ruhát, hirtelen, teljes jártasságot elaruló, szinte megszokott mozdulattal odaugrott a fiókhoz, felrántotta és kevette belőle — a detektív oda tett pénztárcáját. Még mosolygott, mert észrevette, hogy a pénztárca duzzadt és sok pénzt sejtett. E pillanatban a szekrényből kiugrott Gáspár detektív:

— Meg van a tolvaj! — kiáltotta.

A tolvaj leány menekülni akart, de ki-

vülről berohant Szilvász detektív, kézrefogták, úgy, hogy nem menekülhetett. Kiderült aztán, hogy az illető Zsolnay Mancsi színész nő cselédje. A hűtlen cseléd éppen a szolgálatadóját lopta meg legtöbbször. A nevét a kiskorúakról szóló rendelet alapján, mivel az még nincs 18 éves, nem lehet megírni.

Szilvász detektív aztán rákiáltott:

— Láttuk, te loptad el tegnap is a pénztárcát.

A cselédleány megszeppent és beismert minden lopást. Folytatják ellene az eljárást.

A fürge asszony halála.

Vizsgálat az epreskerti vasuti elgázolás ügyében.

Vasárnapi számunkban hirt adtunk arról a borzalmas vasuti elgázolásról, mely szombaton reggel az epreskerti vasuti átjárónál történt, hol a nyiregyházi személyvonat darabokra gázolta Harangozó Jánosné munkásasszonyt.

A szerencsétlenség ügyében a rendőrség vizsgálatot indított. Harangozó Jánosné özvegy asszony volt, csupán édes apja él. Ezt kihallgatták, mert az a gyanu merült föl, hogy az asszony öngyilkossági szándékból ugrott a vonat elé. Az öreg ember azonban erről nem tudott semmit, leánya soha sem emlegetett előtte ilyen szándékot.

Bagdy János rendőrtisztviselő kihallgatta a szerencsétlenség ügyében Hatvani János mozdonyvezetőt, Dudás János és Nagy Lajos kalauzokat, de ezek egyértelműleg azt vallották, hogy nem is látták, amikor a vonat elütötte az asszonyt s így nem is tudják, hogy öngyilkosság vagy szerencsétlenség történt-e.

Akadtak szemtanúk, akik igen érdekes vallomást tettek. Eszerint Harangozó Jánosné reggel elkésteit a dohánybevéltőből és nagyon sietett. Közben jött a vonat és az feltartóztatta utjában az asszonyt, ki pedig nagyon sietett. Annak dacára, hogy a sorompót leeresztették, át akart menni. Többen intették:

— Vigyázzon, jön a vonat.

Erre az asszony könnyedén válaszolt:

— Fürge asszony vagyok én, addig háromszor is átmegegyek.

Elindult. A következő pillanatban a vonat elütötte és darabokra szakgatta. A rendőrség megállapította, hogy a vonat személyzetét a szerencsétlenségért felelősség nem terheli.

Ujdonságok.

Vasárnapi istentiszteletek. Vasárnap a ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: A Nagytemplomban prédikál Dicsőfi József lelkész. Kistemplomban 9 órakor Gáborjáni Szabó Gábor s. lelkész, 11 órakor Jánosi Zoltán lelkész. Kossuth-utcai templomban Polgár Gyula s. lelkész. Árpádtéri templomban Uray Sándor lelkész. Ispotályi templomban Pálczél Jenő s. lelkész. Városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. Homokkerti imaházban Biér Károly vallásánár.

Társas vacsora. A jogász és tisztviselőkör Király-utcai helyiségében ma, szombaton este társas vacsora lesz. A tagokat erre avval hívja meg a választmány, hogy a vacsorán való részvételt telefon utján 791. délutánig jelenteni sziveskedjenek.

Csöd. Freireich Arnold hajduböszörményi kereskedő ellen a debreceni királyi törvényszék elrendelte a csődöt. Csődbiztos: Fülöp Károly törvényszéki jegyző; tömeggondnok: dr. Kozma Imre hajduböszörményi ügyvéd, helyettese dr. Hajdu Miklós debreceni ügyvéd.

A Reform-társaság Hajduböszörményben. A Reform-társaság most vasárnap délelőtt Hajduböszörményben vesz részt egy négytőlésen s az általános politikai helyzettel s a megyei politikával foglalkoznak majd a szónokok, élükön dr. Juhász Nagy Sándor elnökkel.

Az „Egyetértés” szabad Lyceumában ma este fél 6 órakor dr. Kardos Albert főreáliskolai igazgató ur tart előadást Csokonairól veftített képekkel. Előadás előtt az egyleti zenekar Kéler Béla: Csokonai nyitányát adja elő, utána a dalárda Csokonai-dalokat énekel. Ezenkívül a főreáliskola jelesebb szavalói Csokonai legszebb költeményeit fogják előadni. Belépő díj nincs. Holnap, vasárnap délután fél 5 órakor Uránia-előadás lesz: Hogyan készül az ujság? címmel, mozgó képekkel. Belépő díj 20 fillér.

Előadás tartalékos tiszteknek. A tartalékos honvéd tisztek számára a helybeni 3. honvéd gyalogezred laktanya olvasó-termében a tél folyamán továbbképzés és katonai ismereteket terjesztő tiszt előadások (alkalmazó megbeszélések stb.) legközelebbike e hó 7-én, szombaton lesz. Délután 4 órától 5 óráig tomesányi Zomcsányi Árpád őrnagy tart előadást. Tárgy Változások az új Szolg. Szab. II. részben.

Katonazene. A Pilseni éttermeiben holnap vasárnap este a nagyváradi h. gyalogezred teljes zenekara hangversenyez.

Az egyeki nőegylet folyó hó 1-én rendkívül sikerült mulatságot rendezett műsorral egybekötve. Egy bájos női quartett vezette be a műsort. Aczél József segédlelkész szavalaatát, Erhardt Erzsike zongorakíséretével, a közönség áhitatos figyelemmel hallgatta. A különböző zene- és énekszámok után a műsor clouja a „Sári néni” című vigjáték volt, ahol a 7 nő szereplő két férfi partnerével együtt állandó kacagásban és derűltégekben tartotta a közönséget. Különösen tetsszett Devich Sárika. A rendezés körül legfőbb érdeme Pálovits Józsefné nőegyleti elnöknőnek és Aczél József segédlelkész urnak volt, akiknek fáradozatlanlansága hozta meg a mulatságnak a teljes sikert. Utána táncmulatság következett, melyiken még reggel 7 órakor is a fiatal-ság nagy számban ropta jó kedvvel a táncot.

Gradiózus műsora van ismét az Apollónak, mely még a legedzettebb mozilátogatót is bámulatba ejti.

Ujabb adomány a vadembernek. A Debreceni Ujság írt a halápi vadember megdöbentő nyomoráról. Megírták, hogy ott egy Tóth Károly nevű ember öttagu családjával oly rettentő helyzetben vannak, mint a vademberek. A szerencsétlen család számára Ujházi Károly, Varga-utca 24. szám alatti lakos juttatott a rendőrséghez egy csomó ruhanevet és két korona készpénzt.

A hazaárulók jödre a legújabb kino riport, minden este látható az Apollóban.

Tegnap halottak. Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalhoz: Albert István ref. 42 éves, özv. Kovács Sándorné ref. 74 éves, Horváth Mária g. kath. 79 éves, Csire Eszter ref. 2 éves, Wagner Juliánna ref. 20 éves, Kapusi István ref. 59 éves.

Ön ha jó estét akar magának és hozzátartozóinak szerezni, okvetlen nézze meg az Apollóban a 30-as számú szobát és a remek kísérő műsort.

A „Debreceni Városi dalegylet” elnöksége tisztelettel kéri a vasárnapi ünnepi hangverseny összes szereplőit, hogy a ma, szombaton délután 3 órakor a városi színházban tartandó főpróbán teljes számmal megjelenjen méltóztassanak.

Dr. Nicholson vagy: a kék gyémánt. Ezt az óriási film-kolosszust, amely 6 felvonásból áll, mutatta be tegnap este a remek kísérő műsor és a „Pesti Cabaret” tagjainak fellépésével az Arany-Bika mozgószínház. E nagylátású filmszenzáció csak ma, szombaton és holnap, vasárnap van műsoron. Előadások kezdete este 6-9-ig, 9-12 óráig. Rendes helyárák. Holnap, vasárnap délután 3-5 óráig gyermek-előadás leszállított helyárákkal. Trafik és kedvezményes jegyek érvényesek.

Urak Mária Congregációja ma este 6 órakor tartja ajtatossággal egybekötött gyűlését. Utána vacsora.

A debreceni kőművesmesterek egyesülete nevében küldöttség kereste fel tegnap Rostkovicz Arthur hírlapírót és tudatta vele, hogy az egyesület érdekében kifejtett önzetlen munkásságáért az egyesület dísztagjává választották.

Összeesett az utcán. Tegnap délelőtt egy szegény öreg 70 éves asszony, Szabó Sándorné összeesett és eszméletlenül terült el. A mentőket kihívták hozzá, akik beszállították a kózkórházba.

Vasárnap délután pontosan öt órakor a főiskolai oratoriumban vallásos estély lesz, melyen bibliát magyaráz Szele György lelkész.

A zálogház titka, vagy ki a tettes című társadalmi sláger dráma kerül bemutatásra fényes műsor keretében a Meteor mozgószínházban 3 felvonásban, rendes helyárák mellett.

A máv. mozdonyvezetők bálján történt felülfizetések névsorából kimaradt Ns. Uhlarik Béla üzletvezető neve, aki tíz koronát fizetett felül s akinek ezért e helyen mond köszönetet a rendezőség.

Kacagástól hangzik az Apolló, amióta a 30as számú van műsoron.

A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egylete debreceni fiókja minden tekintetben igen sikerült, táncal egybekötött táncvigalmat rendezett a máv. gépjavitó műhely színház és más termeiben. Ez estélyen igen sok szép asszony és szép leány vonult fel a színes jelvényvel ellátott 200 tagu rendezőbizottság sorsfalai között, meg is teltek a termek zsufolásig és kitűnően mulatott, szórakozott mindenki e tancstén. A máv. műhely színészei a jótékony célra eljátszották Géczy István „Gyimesi vadvirág” népszínművét oly ügyesen, hogy mindenkit meglepett ez ifju gárda ügyes és egybevágó előadása. Mindenik szereplő megállotta helyét kivétel nélkül s hogy egy-két tagját kiemeljük külön is e színjátszó társaságnak, tesszük ezt elismerésül fáradozásuknak. Magdolna szerepét Zeif Antalné játszotta, játéka és éneke a közönséget elragadta, ne különben Mária szerepében Papp Erzsike is. Aztán Szvitlik Ferenc a harangozó szerepében, Tóth Ferenc pedig a Marci fiu szerepében sok jóízű nevetést váltottak ki, de tapsot is. A darabot Kassay Károly rendezte, ünnepelték is Kassayt, de ki-jutott a tapsból az összes szereplőknek. A szereplők voltak: Herczeg Sándor, Szántó Etelka, Földesi Lajos, Papp Erzsike, Herczeg Sándorné, Osváth Gyula, Veres László, Zeif Antalné,

Arany-Bika mozgó-színház

Szombat Vasárnap, febr. 7. és 8-an.
Általános közkívánatra még 2 napig!

Békffy László író, Gáthy Gitta,
Szabó Gyula, a Pesti Cabaret tagjai
teljesen új számokkal!

Színpad körülnek:
Tisza beszámoló. Irta Békffy László.
Előadja Szabó Gyula.
Az állam bikája. Irta Nagy Endre.
Előadja Szabó Gyula.
Csőpróba. Tréfa. Irta Molnár Ferenc.

Azonkívül a következő mozgóképek:
Dr. NICHOLSON
Kalandor dráma 6 felvonásban.
Japán képek, természeti felvételei.
A fegyver, dráma. Vitagraph felvételei.
Costelloval a főszerepben.
Hamis házszám, Humoros. Edison felvételei.

3 óras előadás! Előadás kezdete este 6 órakor. Rendes helyárák!
Holnap, vasárnap délután 3-5-ig
gyermekelőadás leszállított, este 5 óráig rendes helyárák.

Bejárat:
József kir. herceg utcán

Telefon
7-99

Farkas István, Szvitlik Ferenc, Terkulya Zsófi, Tóth Ferenc, Barta Pál, Farkas Istváné, Michli István, Tőkés Sándor, Benke József, Csete János, ifj. Szabó István, Kovács Jenő, ifj. Alberti Nándor, Borgyán Mariska, Barta Pál, Tadgyas Béla, Magyar György, Bajdó Sándor. Az előadást tánc követte, mely a hajnalban ért véget. A vigalmi bizottság, mely Sidó Géza elnöklete alatt áll, kitett ez estélyen is magáért, mert a mulatság erkölcsileg és anyagilag is szépen sikerült.

A borosjenői adótsízt öngyilkos lett. Két nappal ezelőtt a szegedi rendező-pályaudvar mellett egy uriasan oltózott férfi holttestére találtak. A holttest két sebből vérzett. A nyomozás során megállapították, hogy az öngyilkos Koszorus Lajos 30 éves borosjenői adótsízt, aki február 1-én tünt el hazulról. Két napig Aradon tartózkodott és az egyik szállóból levélben közölte szüleivel, hogy öngyilkos lesz. Mire a rendőrség, a szülők felhívására, a szállóba indult, Koszorus keresésére, az már elúnt. Szegedre ment, ahol az utolsó 10 koronájáért elvett vásárolt és pályaudvar mellett a fűbe, majd mellbe lötte magát. Feleségét táviratban értesítették az esetről, aki nem hazott Szegedre, hogy intézkedjék a temetés iránt.

Emlékünnepély a ref. felsőbb leányiskolában. A debreceni ref. felsőbb leányiskola és leánygimnázium f. hó 7-én, szombaton d. u. 5 órakor, az intézet dísztermében báró Eötvös József emlékünnepét rendez. Belépti-díj 1 korona. Műsor: 1. Hymusz. Énekli a felsőbb leányiskolai és leánygimnáziumi énekkar. 2. Megnyitó beszéd. Mondja Kocz Aurélné igazgató. 3. Staab L.—Eötvös: Vár és kunyhó. Melodráma. Szavalja Sipos Mária leánygimnáziumi V. o. t.; zongorán kíséri Rother Márta leánygimnáziumi V. o. t. 4. Eötvös eszméi. Előadás. Tartja Hettesheimer Ernő tanár. 5. Szász Károly: Eötvös emlékezete. Szavalja Bakos Sarolta felsőbb leányiskolai V. o. t. 6. Révfy—Eötvös: Megfagyott gyermek. Melodráma, zongora, harmonium és énekkar kísérettel. Szavalja Kiss Margit felsőbb leányiskolai VI. o. t.; zongorán kíséri Polster Erna leánygimnáziumi V. o. t.; harmoniumon kíséri Szele Paula felsőbb leányiskolai VI. o. t.

Szűcsárúk, boák, muffok, szörme kucsmák, szörme csikok alkalmi vétel folytán mesés olcsón Rózsa Arulházban, Alföldi patióban.

Mindenféle adó és illetékügyben tájékoztat és eljár az „Adó és Illetékügyi Szakiroda” Debrecen, Hunyadi-u. 5.

Szezonból visszamaradt női felöltők, leánykabátok, női kalapok leszállított árban kapható Kistemplom-bazárban levő felöltő-áruházban.

Grimaz, Karinthy F. legújabb könyve 80 fillér Antalffy könyvkereskedésében.

Dr. Láng szanatóriumába felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Röntgen laboratórium, elektromos gyógyeszközök, fraktionáltsítohoz, arsonvalisatiohoz. Elektromamaenes, villanyos fényfürdő, kék s vörös fény. Finsen fénygyógymód. Thermopenetratio. Modern műtötrem. Tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cím: Dr. Láng sanatorium. Debrecen Kossuth-utca.

Gyáskelmék női ruhákra, kalap-fátyolok, fekete kasmír, himalaya kendők, lüszterek, gyászszekendők, koszoru-szalagok felirattal szabott áron kapható Szabó Lajos fiainál.

Cukorkaárusító leányok az Arany-Bika moziban felvétetnek. Jelentkezni Miklós-utca 22. szám.

Revue Parisian divatlap tavaszi száma megjelent, ára 2 korona 50 fillér Antalfynál.

Diplomáciai viszony Szerbia és Bulgária között.

Belgrád, február 6. Szerbia és Bulgária között a diplomáciai viszony helyre állott. Mind két állam elküldötte már követeit.

Természetben adják ki a munkanélkülieknek a segélyt.

Fát, kenyeret, szalonnát, ebédjegyeket.

A városi közgyűlés tudvalevőleg 15 ezer korona segélyt szavazott meg a munkanélküliség okozta nyomor enyhítésére és a rendőrfőkapitányt bízta meg a szétosztással.

Az összeírás már megkezdődött és miután szomorú tapasztalatok bizonyítják, hogy a pénzbeli segély a pálinkamérők zsebébe jutott igen sok esetben a múlt évi kiosztások alkalmával, a segélyre szorultak természetben kapják a segélyt, és pedig kenyeret, szalonnát és tűzifát. Rosztás István rendőrfőkapitány bejelentette a tanácsnak, hogy 200 köbméter fát vásárol a faraktárból és azt szétosztatja a nyomorgó, fázó, sok gyermekes családok között. A fának villamos géppel való felvágását azonban már ellenezték, mert hiszen ez is munka és a munkátlankor ráérnek fát vágni. Akinek fája van, fűrészt majd csak sikerit hozzá és felvágja jó maga. Ez az érvelés hatott.

A főkapitány a kenyéren, szalonnán kívül még ebédjegyet is fog kiosztani, arra érdemes, nagycsaládú özvegy asszonyok, vagy akiknek férje munkanélküli, némi pénzsegélyben is fognak részesülni. E célra rendelkezésre áll a kölcsönsegélyező egyesület 2000 koronás adománya is, azonkívül a gyűjtés útján befolyó összegek.

A féltékenységből két merénylet.

Déva, február 6.

Padurán Pável, boldogfalvai lakosnak csinos felesége volt és a férje állandóan féltékenykedett rá, anélkül azonban, — hogy komoly okot talált volna. Tegnapelőtt, amikor a koresmából hazament, a felesége egy kéményseprővel beszélgetett. A féltékeny férj erre fejszét ragadott, feleségére támadt és agyba-főbe verte. Az asszonyt a dévai kórházba szállították, ahol most haldoklik.

Bécs, február 6.

Tegnap este egy Pekarova Fanni nevű cselédeleányt leszurtt a kedvese: Vaverka József kefékötő. Vaverka merénylete után öngyilkos akart lenni, de csak jelentéktelenebb sebet ejtett magán. Letartóztatták és aadák a arományi orvényszéknek.

Érdekes, hogy a gyilkosagnak nem volt tanuja, noha egy igen nagy ház udvarán játszódtott le. A lakók csupán azt látták ugy este fél 10 óra felé, hogy Pekarova Fanni segítségkiáltással átszalad a nagy udvaron, befordul a lépcsőházba ivó folyosóra és ott összeesik. Nagy vértócsában találták meg és már haldoklott, mikor orvos jött hozzá. Nemsokara meg is halt.

Vaverka féltékenységből ölte meg a kedvesét.

Tárgyalták a kerületek beosztását.

Budapest, február 6. A képviselőház közgyűlési bizottsága ma délután 5 órakor ülést tartott, amelyen Tisza István gróf miniszterelnök és Sándor János belügyminiszter is részt vettek. A választókerületek beosztásáról szóló javaslatot tárgyalták. Rakovszky Iván előadó ismerteti a javaslatot s kiemeli hogy a szerzett jogokat figyelembe veszi és tekintettel van a magyarság szupremáciájára. Ezt mutatja az, hogy a legtöbb kerület a Dunántulra és a Duna—Tisza közé esik. Erdély 98 kerületéből ellenben csak 65 marad. A munkapárt a javaslatot elfogadta egyhangulag.

Bobrinszki gróf és a debreceni bírák.

A gróf nyilatkozata.

Tegnap Bobrinszki gróf Máramaroszigetről Debrecenen keresztül Budapest felé utazott. Debrecenben nem szállott ki a gróf, hanem a vonaton maradt, mely folytatta útját Puspökkladány felé.

Bobrinszki gróf volt a máramaroszigeti skizma-pór sokat emlegetett koronatanuja. Nagy érdekű vallomását tudvalevően csütörtökön tette meg a bíróság előtt, melynek tagjai Tóth Aurél táblabíró elnöklete alatt debreceni bírák.

Bobrinszki gróf elutazása előtt a jogász körök előtt bizonyára kellemesen hangzó nyilatkozatot tett. Társaságában és az összesereglett újságírók előtt a **legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott** a magyar hatóságok, de különösen a bírói tanács előzékeny magatartásáról és kijelentette, hogy mihelyt hazaérkezik, az orosz lapokban **nyilvánosan fog köszönetet mondani az itt tapasztalt és a nyugati államokban is szokatlan előzékenységért.**

Bobrinszki grófnak főleg Tóth Aurél elnökkel volt dolga, tanuvallomása ügyében nála kellett járni és azt hisszük, hogy Bobrinszki grófnak a magyar hatóságoknál való jó véleményét az a páratlanul finom érintkezési módor, csak a legmagasabb intelligencia határain mozgó, az a magatartás alakította ki, melynek mi itt Debrecenben, de főleg a debreceni jogászvilág Tóth Auréltól szinte megszokott. Ezt a véleményt most csak megerősítette Bobrinszki gróf, ki a vele szembeni minden politikai vonatkozástól eltekintve mégis csak az orosz arisztokráciának egyik legelőbb tagja.

Táviratok.

Szerbia és a monarchia.

Bécs, február 6. Pasics szerb miniszterelnök nyilatkozott egy orosz hírlapíró előtt Szerbiának a monarchiához való viszonyáról — Mi azt óhajtuk — mondotta Pasicc — hogy viszonyunk a monarchiával a rendes mérébe terelődjék. Ami tőlünk telik, minden elkövetünk, hogy viszonyunkat jobbá tegyük. Reméljük, hogy a monarchia támogatni fog bennünket ebben a törekvésünkben.

Szerb katonatiszt mint munkás. Leleplezett kém.

Budapest, február 6. A rendőrség ma délután letartóztatta a Danubius-gyár Bauthus nevű munkását. Az a gyanu merült fel ugyanis, hogy szerb kém. Csakugyan meg is állapították, hogy az illető aktív szerb katonatiszt s azért vállalt napszámosi munkát a hajógyárban, hogy katonai titkokat árulhasson el. A rendőrség széles körű nyomozást indított az ügyben s ugy sejtí, hogy Bauthusnak bűntársai is vannak.

Neheztelnek Bobrinszkire.

Bécs, február 6. Bobrinszky Vladimír máramaroszigeti önkéntes tanuzását agitarius tendenciájának tekintik. A gróf arra számított, hogy letartóztatják s a ruthén mozgalomnak majd hálás anyagul szolgál ez az esemény. Ezért neheztelnek Bécsben Bobrinszkire.

Tisza új diszpolgársága.

Budapest, február 6. Tisza István gróf miniszterelnöknek ma ismét két diszpolgári oklevelet nyújtottak át. Az egyiket Jelsváról, a másikat Nagyrőcéről hozta fel küldöttség.

Essad pasa Wied herceg elé siet.

Bécs, február 6. Essad pasa február 13-án Potsdamba utazik, hogy Wied hercegnek felajánlja az albán trónt. Essad teljesen lemondott a hatalomról s így Wied herceg egységes Albániát vesz át.

Bilinszky Budapesten.

Budapest, február 6. Bilinszky közös pénzügyminiszter Budapestre érkezett. Holnap fog tárgyalni Tisza miniszterelnökkel és Teleszky pénzügyminiszterrel.

A munkanélküli Ház.

Miért volt sürgős a sajtóreform?

A munkapárt nem volt elkészülve arra, hogy a sajtóreform részletes tárgyalása az ellenzéki pártoknak a parlamentből való kidobásával fog végződni s mindössze egy napig fog tartani. A többség azt hitte, hogy az ellenzék legalább is három-négy hélig fogja a részletes vitát kihuzni s éppen azért nem is készült arra, hogy a parlament további munkaprogrammjáról gondoskodjék.

Egyik nap vizügyi kérdések, máskor jelentéktelen bizottsági jelentések szerepelnek a napirenden, hogy azután azok letárgyalása után öt-hat napra elnapolják az üléseket. Talán legjobb volna, ha munkahiány miatt egészen beszüntetnék az üzemet.

Ebből csak az a következtetés vonható, hogy a többség még ebben a kérdésben is az ellenzékre támaszkodott s tőle várta, hogy legalább azt a látszatot védje meg, mintha a parlament — munkaképes volna. Mikor aztán az ellenzék kivonult, vagy kidobott a parlamentből, elkövetkezett a télettség ideje.

Kérdés tehát: miért volt a többségnek s a kormányoknak olyan sürgős a sajtóreform? Miért kellett a végtelen, 8 órás ülések, ha most tíz percig sem tudja foglalkoztatni a parlamentet? Erre a kérdésre talán maga a miniszterelnök sem tudna válaszolni.

Csarnok.

A kalandor.

(Folyt.)

-- Bah! — kiáltott fel Somerton bosszusan s éppen el akart menni, hogy a mulatók közé vegyüljön, mikor Feodora elsikolta magát.

-- Ödön! Ödön! — kiáltá — nézzén csak ide, mi ez itt előtünk?

Ezzel egy sötét testre mutatott, mely egyenesen a hajó felé közeledett.

-- Egy elszabadult csónak, — felelte Ödön s éppen az evezősöknek akart oda kiáltani, hogy vigyázzanak, mikor egyszerre tompa zerej hangzott fel, melyet kétségbeesett, éles sikoly követett.

Feodora is felsikoltott s tenyerével elfedte arcát.

-- Nagy Isten, a csónakban volt valaki! kiáltá Ödön.

A hullámok abban a pillanatban vették fel a szerencsétlent, ki a csónakkal a vízbe borult, halvány arcát pillanatra kísértetesen világította meg a hold fénye.

-- Egy nő! — Egy nő! kiáltá ismét Ödön.

-- Egy nő a vízben! ismétlé vagy húsz órák egyszerre.

Ödön hamar leveté kabátját, a hajó farára futott s beléveté magát a Themsébe, melynek habjai között mindjárt el is tűnt.

Siri csend uralkodott a hajón, mindenki feszülten várta, hogy mi fog történni. A csend azonban csak egy pillanatra tartott, mert az asszonyi népség mind hangos rivásra fakadt.

Egyszerre felbukkant valami a víz alól.

— Ott van! Ott van! kiáltá több hang egyszerre.

Csakugyan Somerton Ödön volt, egyik kezében egy élettelen nőt tartva, mássikkal pedig erősen evezve, hogy el ne rúgódjon.

Az evezősök néhány erős csapással, oda terelték a járművet s felsegítették tevével együtt.

Hangos „hurrah” fogadta őt a hajón. Somerton teljeseszmeletnél volt, a hideg fürdő látszólag nem igen ártott neki. Ellenben a vízből kifogott semmi életjelt sem adott magáról.

Dicső szépségű ifjú leány volt. Felbomlott haja nyaka körül csavarodott, vagy festői rendtelenséggel tapadt halántékához s márványfehér arcához.

Haladéktalanul a szalonba vitték, hol a hölgyek késedelem nélkül a feléleszés munkájához láttak.

Feodora, ki ama válságos pillanatban látta, szintén a szalonba vitették, szagos vizes üvegek segítségével csakhamar felélesztették s az általános részvét most már osztatlanul a szerencsétlen vízbefut felé irányult.

Szerencsére orvos is volt a társaságban s ennek szakavatott vezetése alatt a mentési kísérletek teljes erővel megkezdettek.

(Folyt. köv.)

Nyilttér.*

Üzletátvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség és a közelebről érdekeltek nagybecsű tudomására hozni, hogy Györfy Aladár ur és neje szül. Tóth Ilona urnőnek, a „Tóth Gyula” cég alatt Debrecenben folytatott vaskereskedő üzletét az összes üzleti aktív vagyonnal együtt átvettem s az üzletet a régi „Tóth Gyula” cég meghagyása mellett folytatatom tovább.

Az üzletátvétel jogelődöm hitelezőinek a cég aktívák értékesítésére választott felszámoló bizottsága közbenjöttével és hozzájárulásával történt akként, hogy az átruházott aktív vagyon minden teherrel mentesen válik tulajdonommá s engem a volt cégtulajdonosok egy hitelezőjével szemben sem terhelhet semmiféle felelősség vagy kötelezettség.

Tisztelettel felkérem tehát mindazokat, kik a felszámoló bizottság ez intézkedése dacára a „Tóth Gyula” céggel szemben bármilyen jogokat fenntartani, vagy érvényesíteni óhajtanak, hogy elheli szándékukat velem lehetőleg azonnal, de mindenesetre folyó évi február hó 12-ig a „Tóth Gyula” céghez intézendő levélben közölni szíveskedjenek, miután ez időn teli felszámolásokat nem lenne módomban figyelembe venni.

Debrecen, 1914.

Tisztelettel:

Slachta János,

mint a „Tóth Gyula” debreceni cég tulajdonosa.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Amennyiben az én és üzletfeleim érdeke megkívánja, kijelentem azokkal szemben, kik azon hirt teljesztik, hogy eladtam üzleteimet, hogy az valótlan. Legfeljebb csak rosszakaratu fecsegésről lehet szó.

Tisztelettel
Marx János,
sütő-mester.

Tisztelettel értesitem, hogy az 1914. évi január hó elsejével a szabott árat vezetem be, erre az elhatározásra csak az indított, hogy a nagyra becsült férfi és fiu ruhavásárló közönségnek megkönnyítsem és kellemessé tegyem nálam a vásárlást, hogy így ezáltal nincs kitéve annak bárki is, hogy tulkövetelés történjen, mert minden darabon feltűnően a legolcsóbb szabott ár látható.

Tisztelettel:

Gerő Ernő

Debrecen legnagyobb és legolcsóbb férfi és gyermek ruha nagy áruháza. Piac-u. 41. sz.

Báli és estélyi

selyem brockat és
czepon ujdonságok

Szörnye pántok,

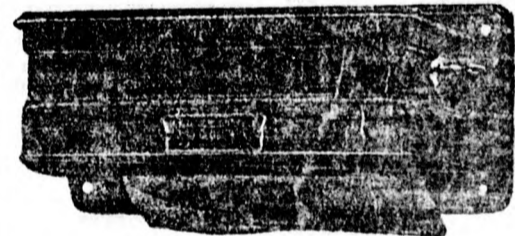
rüschök, diszek a legnagyobb választékban 55

KONTSEK KORNÉL divat áruházában

Szab. Grazer-téle

egészségügyi papir.

Ei az ujság-papírral! Kultur-szükséglet!

Ezen papir egyenként hajtogatva és egymásba kapcsolva jön forgalomba. Használata megóvja az emberiséget fekélyek és ragályozástól mely a tisztátalan papir igába hajtásával állandó veszéllyel jár az egészségre. Eddig példátlan olcsó árban árusítom ezen cikket, miért is a legkisebb keresetű kézimunkás fülkéjéből sem szabad hiányozni.

Ára:

Egy csomag 500 db barnapapir (Grazer-féle) 30 fillér.
Egy csomag 500 db fehérpapir (Grazer-féle) 35 fillér.
Egy darab hozzávaló tomor, elegáns tollgyászakrényke, elzáró tolsajtóval . . . 2 K. 40 fillér

Mihály Sámuel

papirkereskedés, irodaberendezési szaküzlet,
villanyerőre berendezett könyvnyomdai iparüzem
DEBRECEN, Piac-u. 30. (Korzó.)
Alapított 1891. Alapított 1891

Tisztelettel adom tudomására igen tisztelt vevőimnek és a nagyközönségnek, hogy 15 év óta fennálló vállalatomat

gyáram, üzletem és központi irodámmal összpontosítva és tetemesen megnagyobbítva saját házamba, Széchenyi-utca 55. szám alá helyeztem át.

Ahol is nagy raktáromon levő összes villamos cikkeket

25—30%-kal,

saját gyáramban készült csillárokat pedig

35—40%-kal olcsóbban

Juttathatom a nagy közönség rendelkezésére.

Világítási, telefon és csengő berendezési, valamint villamos csillárokról külön-külön rajzokat és költségvetéseket, valamint legújabb árjegyzékekkel díjmentesen szolgáltatom ki.

Pontos, telkiismeretes és jutányos munkálataimról előre is biztosítom a nagy közönséget és szívesen állok minden irányban nb. rendelkezésére. Tisztelettel:

Telefon

168

FÖLDVÁRI MÓR

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos műszaki felszerelési vállalata

Telefon

168

Apró hirdetések egyszeri beiktatásán 10 szögig 50 fill. minden további szög 5 fill. Vastagabb betűkből 10 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

Levelleli tudakozásokra ingyen adunk fevilágosítást, csak a válasza szükséges bevéget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatalnál mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre fizetendő. Vidékről apró hirdetések díja levéljegyekben is befizethető.

Levelezés.

Fiatal,
feltétlenül nővel kölcsönös titoktartás mellett megismerkednék. Leveleket „Hivatalnok” jellegre felpostára kérek. 898

Komoly
jellegre fehér rózsától levél ment a kiadóban. 928

H. M.-nek
levele van a felpostán régen özvegytől. 737

Miska
k. levelét tudomásul vettém. 941

Fekér rózsza
kéri azon fiatal jómódu vasutas úri embert, kiknek levelét megkaptam. Vasárnap délután 5 órakor Zsák-utca 5. szám alatt, az ablaknál várni fogom, fehér rózsza legyen ismertetőjél. 734

Ajánlat.

Simon
gyógykezelés és valódi karisbadi kétszersült mindennap friss kapható a Deutsch üzletben. 21

Reform
füző már az kor. 520 filléres is teljesen modern formát ad. Nagy választék Benyáts E. főtéri üzletében. 231

Kiselejtett
kezdeti kézimunkák kaphatók Benyáts Emil főtéri üzlet kézimunka osztályában. 232

Villám
1911-1912. évi teljes évfolyama kapható a kiadóhivatalban.

Két
szoba, külön konyha s mellékhelyiségekkel álló lakás kiadó, Maróthy György (Morgó) utca 21. szám alatt. Más lakó nincs. 63

Tüzifa
legelősből rendelhető „Herkules” tüzfáttelepen. Telefon 10-50. 860

Olosón
kaphatók íróasztalok, hálószobák, bőrgarnitúros matracok, diványok Szántó Zsigmondnál, Hatvan- és Zugó sark. 939

Gimnázista
szerény díjazásért délutáni irodai munkát vállal. Cim a kiadóban. 938

Fiam,
ha az a kifogásod, hogy azért nem jöhettél el, mert nem járt az órad, adok erre néked egy igen jó tanácsot, csinátsd meg drága gyermekem az óradat Apróhivatalnál, Szent Anna-utca 2. Akkor tudom, hogy számíthatok pontosságodra. 935

Kiadó
3 szobás modern utcai lakás, 1 utcai előfűrdőszoba garzon lakásnak Timár-u. 9. 933

Tüzifa.
1 m. cserfa felaprítva 5-ből 2 kor. 60 fill. r. Schvartz, Agárdi-u. 6. Telefon 1204. 929

Modern
emeleti három szobás lakás és mellékhelyiségekkel májusra kiadó, Hatvan-utca 35. 854

Elfogadónó
ajánkozik jobb házhoz. Cim Sinai intézet. 910

Pesten
vizsgázott masszírozónó házakhoz ajánkozik, betegápolást is elfogad, Erzsébet-ut 16. 435

Barack-
pálinka kistüsti 1 liter 244 filléért kapható Vadaszinnál, Eötvös-utca 11. Telefon 315. 867

Kiadó
2 szobás lakás, villanyvilágítás, mellékhelyiségekkel május elsőjéig, Arany János-utca 15. 913

Kitűnő
és olesó Csongrádi borok kaphatók „Király” fűszerüzletben. Pénzlet: Dógenfeldtér 11. sz. Flók-üzlet Csapó-utca 17., a mozi átjárójánál. 3

Egy
kettő és három szobás lakások májusra kiadók. Ugyanottan egy nagy kert Széchenyi-utca 36. szám. Értekezni lehet Hatvan-utca 35. 853

Emerich-
telep legelőgalmasabb helyen üzlethelyiség hentes és mészárszéknek berendezéssel olesó bérrrel azonnal kiadó, Deutsch Dezső. 932

Kereslet.

Csendes
társ 3-4000 koronával jó menetű vállalatba keresetnek. Pénze többszörösen biztosítva. Cim a kiadóban. 859

Káposzta
néhány mázsa megvétele keresetnek Hatvan-utca 9. szám. 904

Ügyes
kifutó leány felvétetik Thalhammerék, Széchenyi kert 8. sz. 680

Ügyes
detail segéd, ki bírja a német nyelvet és alkalmazást nyerne üzletben. Deutsch Lajos. 928

Tanuló
lányok felvételnek Szoboszlai Margit Cserepes-utca 8. 736

Fűszer
és csemegé kereskedősegéd, perfect kirakat rendező azonnali vagy későbbi belépésre felvétetik Vadász-nál. 743

Eladás.

4 és fél hold
ondódi föld a látéképi állomásra, a másik vége az újvárosi kövesútra nyílik, eladó. Értekezhetni Vendég-utca 2. Nagy Pál vendéglőjébe. 508

Szontgyörgytállér
arany, aranytálgalattal, karperecre vagy nyakláncra alkalmas, 20 koronáért eladó. Cim a kiadóhivatalban. 614

Eladó
a Kondorosi homoktégla-gyárnál díszeségi uton 16 vagyon salgótarjáni és porosz község. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjánál. 878

Báli-ruhák,
felsőruhák, blúzok eladók Király-u. 5. földszint baloldali. 942

Egy
nagy fürdőkád, egy fürdőszoba kályha eladó. Cim a kiadóban. 912

Eladó lucerna
szena, van Ha duszoboszlón Padrah Sándor királyi közjegyzőn 1150-200 méter rmáza. Egészben vagy kisebb részletekben is eladó. 30

Butorok
azonnal eladó tok Batthyány-utca 10. 490

Eladó
ház Boldogkert Együletkert-utca 10. sz. Értekezhetni ott. 931

Egy
jó karban levő sárga kecsi eladó. Ugyanott 2 benyíló ablak és 2 szárnyas ajtó kerestetik. Cim a kiadóban. 930

Tíz kilós
csomagokban kapható régi újság papíros olesón a kiadóhivatalban.

A nagyrebecsült közönség tudatára adom a **Kossuth-utczán** Némethy volt hentesüzletet kibéreltem, **azt vendéglőnek** átalakítottam, ma és vasárnap **zenével megnyitom.** Tisztán kezelt itálokkal k szűszéggel szolgálók. Tiszte ettel 184 **Fülöp József.**

15575-1913. tksz. **Arverési hirdetményi kivonat.**

A debreceni kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Debreceni Gazdák bankja r.-t. bej. cég végrehajtónak Lénárt Máté és neje Badar Eszter debreceni lakosok végrehajtás szennvedettek elleni végrehajási ügyében az árverést elrendelte, a debreceni kir. törvényszék területe: 1. a debreceni 3401. sz. tkvben A I. 3778. hrsz. alatt felvett s a Lénárt Máténé nevében álló Csapókeri szőlőre 46 korona és 2. a debreceni 9381. sz. tkvben A I. 3777/d. hrsz. alatt felvett s a Lénárt Máté és neje Badar Eszter nevében álló Csapókeri hávastelekre 1324 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan **1914. évi március hó 4. napjának délelőtt 10 órakor** a kir. törvényszék árverési termében megtarandó nyilvános árverésen az 1. alatti 30 korona 66 filléren, a 2. alatti 662 koronán alól eladat i nem fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20 %-át készpénzben vagy óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Az aki az ingatlanra megállapított kikiáltási áránál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 20 %-áig kiegészíteni, különben ígéréte figyelmen kívül marad és a nyomban folytandó árverésen részt nem vehet.

Debrecen, 1913. évi december hó 20. napján.

Dr. Tóth Kálmán
sk. kir. tjező.

A kiadvány hitelűl: **Simonyi,**
tsz. ig. tkvvezető.

2622-1914. P. szám.

Hirdetmény.

A debreceni kir. törvényszék Solymosi István telepi lakos részéről Tépe község (Bihar vármegye) határa általános tagosításának megengedése végett beadott s az érdeklődő birtokosok által a kir. törvényszéknél vagy a község előjáróságánál megtekinthető kérvény tárgyalására **1914. évi március hó 26. napjának délelőtt 9 óráját** tüzi ki, arra Tépe községéhez az érdekl. birtokosokat a Budapesti Közlönyben és a Debreceni Újság című lapban egy ízben megjelenő és a község, valamint a vele szomszéd községek előjáróságai által szokot módon közhírré teendő hirdetményvel megidézi és közli, hogy a tárgyalás megtartására Czipott György kir. törvényszéki bírót küldte ki.

A kir. törvényszék figyelmezteti az érdekl. birtokosokat, hogy a m. kir. földmivélségi miniszternek 1914. évi január hó 6. napján 132673. VI-3-1913. szám alatt hozott határozata szerint a kért tagosításba a községi belsőségek, a nagyváradi róm. kath. nagyprépostság 1069 hold 62 négyezögöl majsorsági birtoka, a Tépei ref. egyháznak Tótháthalom-lapos dülőben fekvő 23 hold 123 négyezögöl területű, a 2. számú Mérgeskert, 4. számú Öreg szőlőskert, 5. számú Görbe szőlőskert kivételével a község egész területe bevonható s a tagosítás a községre hasznos és célszerűen keresztülvihető. Ennélfogva a kir. törvényszék a tagosítást az 1909. évi 30. I. M. számú redelet 52. és 54. §-ai értelmében el fogja rendelni, ha azoknak a birtoka, akik a tagosítást kívánják, a községtagosítandó területének egynegyedrészt teszi. Az állami, a törvényhatósági és községi vagyont, a közalapítványi javakat, a közintézetek, a gyámság és gondnokság alatt levők birtokát, az urbéri haszonvételekkel terhelt olyan erdőket, legelőket és nádasokat, valamint az arányosítás alá tartozó olyan közös használatu területeket, amelyeknek rendezése még befejezve nincs, atagosítást kívánó teiek birtokához fogja számítani s a tárgyaláson meg nem jelent feleket ugy fogja tekinteni mint akik a tagosításba belegyeznek.

Kelt Debrecenben, a kir. törvényszék 1914. évi január hó 29-én tartott üléséből.

Hoffmann József
sk. t. elnök.

Czipott György
sk. előadó.

A kiadvány hitelűl:

Görgey
kiadó.

Szabászat, varrás

és minta rajzolásból ugy a francia mint az angol módszer szerint alapos oktatást nyerne csak kizárólag intelligens leányok 11

ÖZV. KNOTHY KOVÁCSNÉ SILLYE GABRIELLA

Kossuth-utca 45. szám alatti szabászati és varró iskolájában. Beiratkozás bármely napon, vasár- és ünnepnapok kivételével reggel 9-12-ig, délután 3-5-ig.